

# باؤرهای دینی

و

# چالش‌های کرونایی

www.ketab.ir

جمعی از نویسنده‌گان

گروه کلام و فلسفه دین مؤسسه امام خمینی\*

اتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی

۱۴۰۰



۱۵۹۰  
کلام - ۱۵۶  
۱۴۰۰-۷۷

شماره ردیف  
شماره موضوعی

## باورهای دینی و چالش‌های کرونایی

تألیف: جمعی از نویسندهای

ناشر: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی\*

چاپ: آفاق

نوبت و تاریخ چاپ: اول، زمستان ۱۴۰۰

شمارگان: ۳۰۰

قیمت: ۲۶۰۰۰ تومان

دفتر مرکزی: قم، خیابان شهداء، کوی ممتاز، بلاک ۳۸  
تلفن و نامبر: ۰۲۵-۳۲۲۴۲۲۶

شعبه تهران: خیابان انقلاب، بین خیابان ۱۲ فروردین و شهید منیری جاوید، ساختمان شماره ۳۱۰، طبقه سوم، واحد ۱۱۲  
تلفن و نامبر: ۰۲۱-۶۶۴۶۶۲۲۱

شعبه مؤسسه امام خمینی (ره): قم، بلوار امین، بلوار جمهوری اسلامی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)  
تلفن: ۰۲۵-۳۲۱۱۳۶۲۹

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۴۴-۲۳۷-۱

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

## فهرست مطالب

۸	مقدمه معاونت پژوهش
۱۱	مقدمه

### فصل اول: کرونا و شباهات تعارض علم و دین

۱۴	پاسخی به عقده‌گشایی یک روش‌نگار
۲۱	کرونا؛ چالش دین یا روش فکران دینی؟
۲۷	دکتر عبدالکریم سروش و نقل قول‌های خلاف واقع برای اثبات مدعیاتش و پاسخی به هجمة جدید وی به روحانیت شیعه.
۲۷	نمونه اول
۲۸	نمونه دوم
۲۹	نمونه سوم
۳۳	کرونا و حکم نجاست و حرمت الکل
۳۵	نزاع علم با دین مسیحیت یا با برخی روحانیون مسیحی در اروپا در ایام شیوع کرونا.
۳۷	کرونا، شفای خدا یا معالجه پزشکان
۳۹	مصاف کرونایی علم و دین؛ افسانه یا واقعیت؟!
۳۹	صحنه اول: دین و کرونا
۴۴	صحنه دوم: تعامل علم و دین
۴۵	صحنه پایانی: نتیجه‌گیری

## فصل دوم: کرونا و افول غرب و غرب گرایان

۴۸.....	کرونا و سیاست یک بام و دو هوای غرب گرایان
۴۸.....	سکانس اول
۴۹.....	سکانس دوم
۴۹.....	سکانس سوم
۵۱.....	سکانس چهارم
۵۱.....	سکانس پنجم
۵۳.....	سکانس ششم
۵۵.....	سکانس هفتم
۵۷.....	جنایت علیه تمدن

## فصل سوم: کرونا و مجمعه به باورهای دینی

۶۲.....	۱. کرونا و تحول در الهیات
۶۲.....	ویروس کرونا؛ چالش جدید انسان غربی و الهیات میخی
۶۴.....	کلام پساکرونایی
۶۷.....	۲. کرونا و مسئله شر
۶۷.....	خدایی که ما می‌خواهیم و می‌پسندیم، و خدا آن‌گونه که هست
۶۹.....	تحلیل عرفانی مسئله شر و رنج
۷۱.....	رویارویی مؤمنانه با گرفتاری‌ها در دعای هفتمن صحیفه سجادیه
۷۲.....	اما چه باید کرد؟ راه نجات کجاست؟
۷۴.....	روان‌شناسی قرآنی؛ واکنش انسان به نعمت و نقمت
۷۶.....	کرونا و شر گراف
۷۷.....	۳. کرونا و قضا و قدر الهی
۷۷.....	کرونا و پاسخی به شبۀ منافات دعا برای رفع کرونا با رضا به قضای الهی

۴. کرونا و قرآن.....	۸۱
کرونا و تعارض آموزه قرآنی اجتماع عسر و یسر با عقل .....	۸۱
تقریر شببه .....	۸۱
پاسخ شببه .....	۸۱
۵. کرونا و توسل .....	۸۴
تأثیر داشتن توسل به امام زمان <small>ع</small> در شفای بیماری ها .....	۸۴
۶. ارتباط یا عدم ارتباط کرونا با گناهان بشر .....	۸۷
کرونا و گناهان بشر .....	۸۷
۷. کرونا و معنای زندگی .....	۹۳
کرونا و بحران معنای .....	۹۳
منابع .....	۱۰۰
سایت ها .....	۱۰۲

## مقدمه معاونت پژوهش

حقیقت اصیل‌ترین، جاودانه‌ترین و زیباترین راز هستی و نیاز آدمی است که سلسله مؤمنان در عالمان صادق چه جان‌ها که در راه آن نیاخته، و جاهلان و باطل پرستان چه توطنهای و ترفندها که برای محروم و مسخ آن نساخته‌اند. چه تلح واقعیتی است مظلومیت حقیقت، و چه شیرین حقیقتی است این واقعیت که در مصاف همیشگی حق و باطل، حق سربلند و سرفراز است و باطل از بین رفتی و نگونسار. این والا و بالانشینی حقیقت، گذشته از سرشت حق، و امداد کوشش‌های خالصانه و پایان‌ناپذیر حقیقت‌جویانی است که در عرصه نظر و عمل کمر همت محکم بسته و از دام و دانه دنیا رسته‌اند، و در این میان، نقش و تأثیر ادیان و پیامبران الهی، و بهویژه اسلام و پیامبر اکرم ﷺ و جانشینان برحق و گرامی او ﷺ، برجسته‌ترین است.

دانشمندان نام‌آور شیعه رسالت خطیر و بی‌نظیر خویش را بهره‌گیری از عقل و نقل و غوص در دریای معارف قرآن و برگرفتن گوهر ناب حقیقت از سیره آن پیشوایان و عرضه آن به عالم بشری و دفاع جانانه در برابر هجوم ظلمت پرستان حقیقت‌گریز دانسته و در این راه دیده‌ها سوده و جان‌ها فرسوده‌اند. اکنون در عصر بحران معنویت که دشمنان حقیقت و آدمیت هر لحظه با تولید و انتشار فزون از شمار آثار نوشتاری و دیداری و بهکارگیری انواع ابزارهای پیشرفته

سخت افزاری و نرم افزاری در عرصه های گوناگون برای سیطره بر جهان می کوشند، رسالت حقیقت خواهان و اندیشمندان حوزوی و دانشگاهی، به ویژه عالمان دین، بس عظیم تر و سخت دشوار تر است.

در جهان تشیع، پژوهشگران حوزوی در علوم فلسفی و کلامی، تفسیری و حدیثی، فقهی و اصولی و نظایر آن کارنامه درخشانی دارند، و تأملات ایشان بر تارک پژوهش های اسلامی می درخشد. در زمینه علوم طبیعی و تجربی و فناوری های جدید نیز پژوهشگران ما تلاش هایی چشمگیر کرده، گام هایی نویدبخش برداشته و به جایگاه درخور خویش در جهان نزدیک شده اند، و می روند تا با فعالیت های روزافرونشان مقام شایسته خویش را در صحنۀ علمی بین المللی بازیابند. ولی در قلمرو پژوهش های علوم اجتماعی و انسانی تلاش های دانشمندان این مرز و بیوم آن گونه که شایسته نظام اسلامی است به بار نشسته، و آنان گاه به ترجمه و انتقال نظریات دیگران بسته کرده اند. در این زمینه کمتر می توان رد پای ابتکارات و بعویظه تحلیقات های برخاسته از مبانی اسلامی را یافت و تا رسیدن به منزلت مطلوب راهی طولانی و پرچالش در پیش است. از این روی، افرون بر استنباط، استخراج، تفسیر و تبیین آموزه های دینی و سازماندهی معارف اسلامی، کاوش در مسائل علوم انسانی و اجتماعی از دیدگاه اسلامی و تبیین آنها از مهم ترین اهداف و اولویت های مؤسسات علمی به ویژه مرکز پژوهشی حوزه های علمیه است.

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی در پرتو تأییدات رهبر کبیر انقلاب اسلامی و حمایت های بی دریغ خلف صالح وی، حضرت آیت الله خامنه ای رهنما از آغاز تأسیس براساس سیاست ها و اهداف ترسیم شده از سوی حضرت آیت الله محمد تقی مصباح یزدی رهنما به امر پژوهش های علمی و دینی اهتمام داشته و در مسیر برآوردن نیازهای فکری و دینی جامعه، به پژوهش های بنیادی، راهبردی و

کاربردی پرداخته است. معاونت پژوهش مؤسسه برای تحقیق این مهم، افزون بر برنامه‌ریزی و هدایت دانش‌پژوهان و پژوهشگران، در زمینه نشر آثار محققان نیز کوشیده و بحمدالله تاکنون آثار ارزشمندی را در حد توان خود به جامعه اسلامی تقدیم کرده است.

کتاب پیش روی، پژوهشی در قلمرو مباحث کلامی است که با تلاش پژوهشگران ارجمند گروه کلام و فلسفه دین مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی «نگارش یافته است. هدف اصلی نویسنده‌گان پاسخ دادن به شباهتی است که در دوران شیوع کرونا شکل گرفته است.

معاونت پژوهش از مؤلفان محترم و فاضل ارجمند دکتر حسن یوسفیان و حجت اسلام والملیعین دکتر محمد حسین فاریاب که با مطالعه و ارائه نظرهای سودمندشان، بر اتفاق و غنای اثر افرادهند صمیمانه سپاسگزاری می‌کند و توفيق روزافرون ایشان را از خداوند منان خواستار است.

معاونت پژوهش

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی\*